

AFRAPPORTERING - SKABELONARBEJDSGRUPPEN

På udvalgsworkshoppen i januar 2018 blev det aftalt, at der skulle nedsættes en arbejdsgruppe, der skulle komme med et bud på at forny sagsskabelon og politiske sager. Regionsrådet har efterfølgende i marts 2018 godkendt kommissorium for arbejdsgruppens arbejde. Arbejdsgruppen vil præsentere deres arbejde på udvalgsworkshop den 19. februar 2019.

Dette notat samler op på arbejdsgruppens arbejde og anbefalinger og er opdelt i følgende afsnit:

1. Om den politiske arbejdsgruppe om skabelon og sagsfremstillinger
2. Arbejdsform og fokus på arbejdsgruppemøderne
3. Forslag til ændringer i skabelon
4. Ønsker fra den politiske arbejdsgruppe til politiske sager – proces og indhold

1. Om den politiske arbejdsgruppe om skabelon og sagsfremstillinger

Den politiske arbejdsgruppe om skabeloner og sagsfremstillinger er i en periode dykket ned i sagsskabelonen og har diskuteret, om en mere hensigtsmæssig form bedre vil kunne understøtte det politiske lederskab og politikudøvelsen. Dette er sket med en opmærksomhed på, at skabelonen ikke *i sig selv* sikrer gode sager.

Derfor har processen i arbejdsgruppen også handlet om at få en bedre gensidig forståelse af de dilemmaer, der er i spil fra henholdsvis sagsbehandlere (hvad er svært når sagen skrives) og politikere (hvorfor er den så teknokratisk og indforstået). Derudover har arbejdsgruppen drøftet, hvad der generelt kan være med til at sikre gode politiske rammer om arbejdet, herunder den gode proces, tidlig inddragelse, bedre information om ens rettigheder og muligheder som politiker og hvem, man kan kontakte i administrationen. Der henvises til arbejdsgruppens kommissorium.

Arbejdsgruppen har bl.a. beskæftiget sig med:

- Skabelonens opbygning/struktur, herunder om der med fordel kan ændres i strukturen.
- Overskrifterne til de forskellige afsnit, herunder om de er retvisende, kan udgå mv.
- Indhold i de enkelte afsnit, herunder at præcisere forventninger til indhold.

2. Arbejdsform og fokus på arbejdsgruppemøderne

Den politiske arbejdsgruppe består af Marianne Frederik (Ø), Martin Schepelern (Å), Christoffer Buster Reinhardt (C), Jens Mandrup (F), Erik R. Gregersen (A), Finn Rudaizky (O) med deltagelse fra administrationen Iben Fibiger, Mette Kofod Kahr, Ida Schwaner Bergholt Hanne Lindholm og Pernille Schou Pedersen.

Formen på arbejdsgruppemøderne har haft karakter af at være en samskabende proces, hvor alle deltagere har kunne byde ind med initiativ og deltagelse. Der er afholdt fire møder á to timers varighed:

På første møde var der en forventningsafstemning om form og indhold for arbejdsgruppens arbejde samt hvordan bedre sager og mødeformer vil kunne understøtte det politiske lederskab og politikudøvelsen. Derudover tilkendegav arbejdsgruppen at der var brug for et bredt fokus på, hvad der generelt kan være med til at sikre gode politiske rammer om arbejdet, herunder den gode proces, tidlig inddragelse, bedre information om ens rettigheder og muligheder som politiker og hvem man kan kontakte i administrationen.

På andet møde inviterede den politiske arbejdsgruppe fem sagsbehandlere fra henholdsvis Center for Regional Udvikling og Center for Sundhed til at diskutere forskellige dilemmaer i arbejdet med politiske sager. Formen var en åben dialog.

På tredje møde havde den politiske arbejdsgruppe besøg af Anne-Mette Scheibel fra Resonans, som holdt et oplæg omkring politisk lederskab. Arbejdsgruppen drøftede politiske arbejdsformer og nye politikerroller. Samskabelse og mere inddragelse i de politiske processer kan give muligheder for at tænke i nye perspektiver og finde nye løsninger – men kan også være en tidsrøver. Derudover gav det overvejelser om, hvad kræver det af politikere og administration – og indbyrdes samspil.

Derudover blev udkast til politikerguide og sagsskabelonen drøftet med henblik på eventuelle ændringer. Der var enighed i gruppen om ændringer i selve skabelonen (struktur og overskrifter). Men ikke nødvendigvis i balancen mellem, hvor udførligt fx konsekvens-afsnittet skulle skrives (hvor meget skal man have med, og hvor udpenslet kontra hvornår bliver det politisk og dér, hvor administrationen skal være mere tilbageholdende).

Politikerguiden er tænkt som et fælles arbejdsredskab, der giver et overblik over rettigheder og muligheder som politiker i både råds- og udvalgsarbejdet. Politikerguiden vil løbende skulle opdateres og skal også drøftes på udvalgsworkshoppen. Derudover blev det aftalt, at det skal kommunikeres tydeligt ud til politikerne, hvor den ligger tilgængelig.

På fjerde møde blev skabelonændringerne og arbejdsgruppens anbefalinger og ønsker til at forbedre de politiske sager. Arbejdsgruppen tilkendegav ønske om, at de selv skulle forestå oplæg og facilitering af gruppearbejdet på udvalgsworkshop om gode politiske rammer, der finder sted den 19. februar 2019, hvor arbejdsgruppens afrapportering er en del af programmet. Der blev aftalt et ekstra arbejdsgruppemødet mhp. afklaring af roller og forventningsafstemning af oplæg mv. for dagen.

3. Forslag til ændringer i sagsskabelon

Helt overordnet ønsker arbejdsgruppen ikke at erstatte nuværende skabelon med en anden, ligesom gruppen heller ikke ser nogen grund til at operere med flere typer af skabeloner afhængigt af, om der er tale om en drøftelses- eller en beslutningssag.

Arbejdsgruppen understreger, at sproget i sagerne skal være mere læsevenligt for lægfolk og offentligheden. Der bør formidles i et let og aktivt sprog uden lange og detaljerede tekstpassager, tunge definitioner, lange paragrafcitater og lignende.

Ny struktur

Arbejdsgruppen foreslår at ændre på strukturen, således at indstillingen rykkes helt op som øverste overskrift efter titel på sagen, da indstillingen er det vigtigste i sagen. Rækkefølgen bliver dermed: Titel, Indstilling, Politisk beslutning, Baggrund, Sagsfremstilling osv.

Nye overskrifter

Arbejdsgruppen har foreslået at ændre følgende overskrifter:

- "Bevillingstekniske konsekvenser" erstattes af "Økonomi"
- "Tidsplan og videre proces" erstattes af "Politisk beslutningsproces" for at præcisere, at det kun er den politiske beslutningsproces, der her beskrives.
- "Direktørpåtegning" erstattes af "Direktørpåtegning og kontaktperson"

I sager, hvor overskrifterne Risikovurdering, Økonomi og Kommunikation er udfyldt med en standardfrase, kan overskriften slettes.

Indhold - de enkelte overskrifter i skabelonen

Arbejdsgruppen ønsker, at administrationen i højere grad har fokus på følgende, når sagen skrives:

Indstilling: Det skal fremgå af indstillingen om det er en beslutningssag, drøftelsessag eller en orienteringssag. De tre typer stiller forskellige krav til indholdet i en sag. (Uddybes i *Politikerguiden*).

Overordnet set kan indstillingen med fordel være længere, så det fremgår mere præcist, hvad der politisk tiltrædes. Der skal i beslutningssager være et politisk handlerum, ligesom valgmuligheder bør være opstillet (valg/fravalg), såfremt der er et reelt valg. Administrationens faglige indstilling skal være tydeligt begrundet i sagen, så det er gennemsigtigt, hvilke hensyn administrationen har vægtet højest. Der skal være særlig opmærksomhed på:

- Det skal være tydeligt hvad der skal besluttes og
- Hvad der ændrer sig, når vi vælger at beslutte det.

Beløb på bevillinger nævnes specifikt i indstillingen og opdeles på de enkelte initiativer (underpunkter a, b, c). Dette nævnes også selvom kompetencen skulle ligge andet sted.

Sager, der drøftes, skal i højere grad "drøftes med henblik på et-eller-andet".

Orienteringssager skal være skarpe i forhold til, hvad det er, der skal tages til efterretning.

Baggrund: Afsnittet skal være meget kort og kun indeholde begrundelsen for, hvorfor sagen skal behandles og uden for mange detaljer. Det henvises her til den præcise dato for den tidligere politiske behandling. Det gør det nemt via Prepare at genfinde sagen, beslutning og tilhørende bilag.

Sagsfremstilling: Dilemmaer og scenarier skal stå tidligt i sagen. Interessenthåndtering og

involvering skal fremgå af sagen. Mellemregningerne skal være tydelige og ikke indforståede og også redegøre for fravalg og prioriteringer.

Konsekvenser: Overordnet set skal der være sammenhæng mellem indstillingen og konsekvensafsnittet. I beslutningssager er det vigtigt, at der i dette afsnit står, hvilke direkte konsekvenser samt afledte konsekvenser administrationen forventer, at den pågældende beslutning får for borgere og evt. medarbejdere. I drøftelsessager skal det fremgå hvordan drøftelsen bruges videre fx i administrationens arbejde. I forhold til orienteringssager bør det også fremgå, om der er konsekvenser eller afledte konsekvenser i det indholdsmæssige, og hvem der har ansvaret for en eventuel opfølgning. Som politiker kan man stadig blive stillet til ansvar for, at man måske ikke har stillet uddybende spørgsmål eller brugt sin politiske mulighed for at handle. Desuden er der et ønske om, at det her nævnes, hvis sagen kommer op igen og hvorfor. (den politiske værktøjskasse er forsøgt uddybet i *Politikerguiden*)

Risikovurdering: Her bør det fremgå, hvorvidt der er risici i forhold til økonomiske og faglige aspekter.

Økonomi: (erstatte tidligere bevillingstekniske konsekvenser) Økonomiafsnittet bør indeholde et afsnit, der er målrettet politikerne og offentligheden og et bevillingsteknisk, som er mere målrettet administrationen.

Kommunikation: Såfremt det i forbindelse med den politiske behandling giver mening at have planlagt en kommunikationsindsats i forhold til selve beslutningen af sagen, skal det fremgå her. Feltet kan slettes, hvis der ikke er noget planlagt for at undgå standardfrase.

Politisk beslutningsproces (erstatte tidligere tidsplan og videre proces): Her bør det fremgå, om udvalget skal drøfte sagen igen og i så fald hvornår. Der skal også stå, om sagen går videre til forretningsudvalget og regionsrådet inkl. dato for møderne.

En større procesplan for politisk inddragelse vil også kunne fremgå her. Det skal være muligt at se, hvornår sagen kommer på igen, og hvornår der tingene bliver besluttet.

Direktørpåtegning og kontaktperson: (erstatte tidligere direktørpåtegning) Arbejdsgruppen foreslår, at det her fremgår hvilken direktør, der har ansvaret og derudover hvem, der er kontaktperson (dvs. centerdirektør, enhedschef eller sagsbehandler). OBS – dette foreslås også udvidet til politikerspørgsmål/svar.

Bilag: Som hovedregel skal der kun vedlægges bilag, der refereres til i sagen. Bilag der indgår direkte som del af beslutningen (forhandlingsoplæg, hørings svar mv.) skal nævnes specifikt i indstillingen.

Meddelelse: Arbejdsgruppen foreslår, at meddelelser/informationer/orienteringer i højere grad sendes ad hoc ud med mail. I forhold til den formelle del, kan en meddelelse indeholde oversigt over udsendte meddelelser/informationer/orienteringer.

4. Ønsker fra den politiske arbejdsgruppe til de politiske sager – proces og indhold

Temaer der kan drøftes yderligere på udvalgsworkshoppen

- *Synliggør politiske valg og fravalg i de politiske sager*
Fordele og ulemper ved forskellige valg/scenarier. Det skal være tydeligt, hvad der er administrationens indstilling og hvorfor der anbefales, som man gør. – Husk mellemregningerne! Hvad der synes selvfølgelig ud fra en bestemt faglig eller økonomisk betragtning kan udfordres ud fra andre perspektiver og konkrete politiske dagsordener.
- *Øget fokus på den politiske proces*
Afstem det politiske behov for at komme tidligere ind i processen. Herunder også overvejelser om hvordan der sikres mere inddragende/samskabende processer for en større sag [og kan der tænkes i at vedlægge proces som bilag fx ved sager som udvalg/RR løbende ser og forventes at forholde sig til fx RUS, Trafikbestilling, Hospitalsplanen mv.
- *Tydelig, præcis og målrettet formidling i de politiske sager*
Sagen skal skrives, så den kan forstås uden fagligt forhåndskendskab. Sagerne skal målrettes det politiske niveau i forhold til, hvad det er for informationer, der efterspørges. Sagen skal ikke skrives med administrationens briller. Hvordan får vi bedst kommunikeret vigtigheden af tydelig og præcis formidling i sagen målrettet det politiske niveau
- *Brug politikerne som sparringspart og ambassadører til at fremme gensidig forståelse og tillid*
Der er brug for at både politikere og sagsbehandlere får bedre muligheder for at forstå og erkende de indbyggede dilemmaer og forskellige hensyn, der kan være omkring en politisk sag. Det kan fx ske ved at sagsbehandlere får lov til at sidde med på udvalgsmøder eller at vi indtænker politikere i kompetenceudviklingsforløb for sagsbehandlere og enhedschefer.
- *Eksperimenter noget mere med mødeformater*
Kan vi gøre noget mere for at bringe forskellige fagligheder i spil ved at ændre på mødeformater og formater? Forstår vi udfordringer og problemer på samme måde, inden vi bare kaster os over løsningen. Kan politikernes arbejdsbyrde reduceres alene ved også at tænke i ikke-skriftlige kommunikationsformer.
- *Fornyelse i politiske arbejdsformer*
Arbejdsgruppen har kort drøftet nye politiske arbejdsformer og nye politikerroller. Samskabelse og mere inddragelse i de politiske processer kan give muligheder for at tænke i nye perspektiver og finde nye løsninger – men kan også være en tidsrøver.
Derudover - Hvad kræver det af politikere og administration – og indbyrdes samspil?